

R O M Ȃ N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 4673/2/2013

SENTINȚA CIVILĂ NR. 3124
Ședința publică din 16.10.2013
Curtea compusă din:
PREȘEDINTE: MĂIEREANU IULIANA
GREFIER: BARBULI ANIȘOARA

Pe rol fiind soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **MITU NICOLAE**, având ca obiect „*constatarea calității de lucrător al securității*”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la ordine, a răspuns reclamantul reprezentat de consilier juridic, cu delegație de reprezentare la fila 7 dosar, lipsind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Curtea procedând la verificarea competenței la primul termen de judecată, în temeiul art. 131 alin. 1 Cod procedură civilă, republicat, constată că este competentă general, material și teritorial în soluționarea prezentei cauzei, în raport de dispozițiile O.U.G. nr. 24/2008, și acordă cuvântul pe probe.

Reprezentantul reclamantului solicită încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar. Alte cereri nu mai are de formulat.

Curtea, deliberând asupra probei solicitată de reprezentantul reclamantului, o încuviințează, ia act că a fost administrată cauzei prin depunerea înscrisurilor la dosar și, nemaifiind alte cereri de formulat, constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul asupra excepției inadmisibilității invocată cu privire la excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr.DI/I/603/5.03.2013, invocate de părți, cât și pe fondul cauzei.

Reprezentantul reclamantului solicită admiterea excepției inadmisibilității invocată cu privire la excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr.DI/I/603/5.03.2013, care nu este un act administrativ și, prin urmare, nu poate da naștere, nu poate modifica și nu poate stinge raporturi juridice. Pe fond, solicită admiterea acțiunii cum a fost formulată și să se constate că în speță au fost îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de lege în vederea verificării și aprecierii calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, urmând a fi respinse apărările acestuia ca nefondate.

Curtea constată dezbaterile închise în temeiul art. 394 alin. 1 Cod procedură civilă, republicat, și reține cauza spre soluționare.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de contencios administrativ de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. 4673/2/2013, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâtul Mitu Nicolae, a solicitat constatarea calității pârâtului de lucrător al Securității.

În motivarea în fapt a cererii, s-a arătat că urmare a cererii de verificare nr. P 796/07/05.01.2011 adresată C.N.S.A.S. de domnul [REDACTAT] s-a solicitat verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului la care petentul a avut acces în temeiul art. 1 alin. 7 din O.U.G. nr. 24/2008. Astfel, în dosarul nr. 1187931 (cotă C.N.S.A.S.) solicitat în temeiul legii de către petent, pârâtul figurează la filele 221 - 223, 231, 241, 242, 244, 260 - 262.

Reclamantul învederează, în esență, că din cuprinsul Notei de constatare nr. DI/1/603/05.03.2013 și al înscrisurilor atașate, rezultă că pârâtul având gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Gorj, Serviciul II, a participat activ la supravegherea informativă a unei persoane semnalată că în aprilie 1970 și-a manifestat intenția de a pleca ilegal din țară, că audiază și colpotează știrile transmise de postul de radio Europa Liberă, elogiind modul de viață din Occident și exprimându-și intenția de a părăsi țara în mod fraudulos. În această calitate, pârâtul a dirijat rețeaua informativă din subordine pentru a obține informații referitoare la viața privată a urmăritului, măsurile propuse fiind puse în aplicare.

Reclamantul apreciază că activitățile desfășurate de către pârât în calitate de angajat al fostei Securități, au suprimat următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată: dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice; dreptul la libertatea de exprimare prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Pentru argumentele prezentate anterior, reclamantul consideră că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

În drept, acțiunea este întemeiată pe dispozițiile art. 1 alin. 7, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.S.A.S. nr. 2/2008.

Prin întâmpinarea formulată în cauză, pârâtul a invocat excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr. DI/1/603/05.03.2013, cu motivarea că cererea de verificare a calității de lucrător al Securității, redactată în temeiul art. 1 alin 7 și ulterior emiterii procedurii prevăzute de art. 27 alin 1 din Regulamentul de Organizare și Funcționare al C.N.S.A.S., nu menționează expres care sunt ofițerii sau subofițerii pentru care se solicită verificarea. De

asemenea, în opinia pârâtului, Nota de constatare a fost întocmită cu depășirea limitelor cu care petentul a mandatat C.N.S.A.S. și pe care O.U.G. 24/2008 le-a stabilit reclamantului, verificarea calității de lucrător al Securității fiind făcută în ipoteza art. 1 alin 7 - verificare la cerere pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului personal și nu în ipotezele prevăzute de art. 3 lit. a-z sau de art. 5 alin 1 din O.U.G. nr. 24/2008, pentru accesul la informații de interes public.

Pe fondul cauzei, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, arătând, în esență, că notele de analiză și planul de măsuri prezentate de reclamant nu sunt decât modalități de organizare a activității și conțin măsuri prevăzute în reglementările de muncă (Instrucțiunile D-00190/1987) și cuprind adnotările șefilor ierarhici ceea ce denotă în mod evident lipsa sa de aport. Pârâtul susține că a respectat cadrul legal existent la acel timp, începând cu legea fundamentală - Constituția din 1965, continuând cu decretele care erau publice și obligatorii pentru toți cetățenii României, iar activitățile desfășurate nu au vizat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului pentru susținerea regimului totalitar din România, ci acestea au fost necesare pentru a apăra valorile constituționale, securitatea națională, siguranța publică, ordinea și pentru prevenirea faptelor îndreptate împotriva statului român.

În conformitate cu dispozițiile art. 248 alin. 1 din Codul de procedură civilă, republicat, analizând cu prioritate excepția inadmisibilității invocată de către pârât cu privire la excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr. DI/1/603/05.03.2013, Curtea reține următoarele:

Potrivit art. 2 alin. 1 lit. c din Legea nr. 554/2004, prin act administrativ se înțelege „actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ”.

Actul administrativ reprezintă forma juridică principală de activitate a administrației publice care constă într-o manifestare de voință expresă, unilaterală și supusă unui regim de putere publică, precum și controlului de legalitate al instanțelor judecătorești, care emană de la autorități administrative sau de la persoane private autorizate de acestea, prin care se nasc, modifică sau sting drepturi și obligații corelative.

Ca și trăsătură esențială a actului administrativ, se impune a sublinia că la fel ca și orice alt act juridic, și actul administrativ produce efecte juridice de o anumită forță, adică dă naștere, modifică sau stinge drepturi și obligații corelative. Noțiunea de act juridic evocă acele manifestări de voință făcute în scopul de a produce efecte juridice a căror realizare este garantată prin forța de constrângere a statului, în condițiile prevăzute de normele juridice în vigoare, în literatura de specialitate corect subliniindu-se că pentru a fi act juridic trebuie ca manifestarea de voință pe care o exprimă actul administrativ să aibă capacitatea de a produce efecte juridice proprii.

Toate aceste aspecte nu se constată în speță în ceea ce privește Nota de constatare nr. DI/1/603/05.03.2013, care nu modifică și nici nu stinge raporturi juridice, având în vedere că stabilirea calității de lucrător al Securității are loc ulterior promovării unei acțiuni în constatare și pronunțării unei hotărâri judecătorești.

De asemenea, în situația infirmării notei de constatare, C.N.S.A.S. emite o adeverință care atestă neapartenența și necolaborarea cu Securitatea. Prin urmare, în niciuna din ipotezele posibile, nota de constatare nu afectează statutul persoanei verificate, nefiind astfel un act administrativ în înțelesul Legii nr. 554/2004.

Pentru motivele arătate, Curtea va respinge ca inadmisibilă excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr. DI/1/603/05.03.2013.

Pe fondul cauzei, analizând actele și lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată și de temeiurile de drept incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Dispozițiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noțiunea de lucrător al Securității ca fiind „orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv de ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Din înscrisurile existente la dosarul cauzei, reiese că pârâtul a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Gorj, Serviciul II (1986).

În raport de conținutul înscrisurilor care atestă aceste calități, Curtea apreciază îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, în sensul că pârâtul a avut calitatea de ofițer al Securității.

În dosarul nr. I 187931, avându-l ca titular pe numitul G.Ș., pârâtul a participat activ la supravegherea informativă a acestuia, semnalat că „în aprilie 1970 și-a manifestat intenția de a pleca ilegal din țară, că a mai încercat acest lucru în 1969”, De asemenea, „în anul 1978 acesta a fost luat în supraveghere informativă, fiind semnalat de rețeaua informativă că audiază și colpotează știrile transmise de postul de radio Europa Liberă, elogiind și modul de viață din Occident, exprimându-și intenția de a părăsi țara în mod fraudulos”, motive pentru care la data de 10.04.1978 a fost avertizat, iar din data de 19.09.1979 a fost urmărit prin dosar de urmărire informativă de către I.J.S. Gorj, Serviciul I, „pentru a cunoaște și preveni activitatea dușmănoasă ce o desfășoară”.

Supravegherea informativă a titularului a continuat, obținându-se date din care a rezultat că acesta „este nemulțumit de faptul că organele de stat nu i-au aprobat cererea de plecare definitivă din țară”, fiind din nou avertizat la data de 08.10.1985, „pentru colportarea tendențioasă a știrilor transmise de postul de radio Europa Liberă.”

Din data de 31.07.1986, numitul G.Ș. „a fost luat în supraveghere informativă pentru intenții de trecere frauduloasă a frontierei”, acesta deplasându-se „în zona de frontieră din apropierea localității Bozovici, cu intenția de a trece în mod fraudulos frontiera R.S.R.”

În cadrul aceluiași dosar de urmărire informativă, pârâtul a propus dirijarea unor surse pentru a obține informații privind viața privată a numitului

- G.Ș. Astfel, din Notele ofițerului la notele informative întocmite de surse, rezultă următoarele măsuri dispuse de pârât: „Sursa a primit sarcina să-l determine pozitiv și să-i urmărească comportarea la locul de muncă”; „Sursa a fost instruită în continuare pe lângă obiectiv, să-i observe comportarea, iar pe data de 16.05.86 să ne anunțe dacă G.Ș. s-a prezentat sau nu la locul de muncă”; „Sursa a fost instruită să-i urmărească în continuare comportarea și să poarte deseori discuții cu el și cu colegii lui de birou pt. a-i stabili poziția și intenția”; „Sursa A.L. a fost instruită și dirijată pe lângă obiectiv pt. a-i stabili poziția prezentă și intențiilor”; „Sursa a fost instruită cu sarcini precise pe lângă obiectiv pt. a-i stabili intențiile de viitor, comportarea la locul de muncă și comentariile pe care le face”; „Sursa A.L. a fost dirijată și instruită pt. a stabili concepțiile lui G. și intențiile de viitor”; „Sursa A.L. a fost instruită și dirijată să-i observe comportarea în continuare și să ne semnaleze operativ orice abatere a acestuia, precum și adevăratele intenții.”

Măsurile propuse de pârât au fost puse în aplicare, după cum rezultă din notele informative ale surselor întocmite în perioada aprilie - noiembrie 1986.

În concluzie, înscrisurile existente la dosarul cauzei demonstrează că în desfășurarea supravegherii informative, pârâtul a dispus măsuri de natură să aducă atingere drepturilor persoanelor urmărite, documentele întocmite și semnate de către acesta, precum și măsurile dispuse în calitatea sa de lucrător al securității, conținând informații referitoare la persoanele aflate în supravegherea organelor de securitate.

În consecință, Curtea reține că și a doua condiție prevăzută de art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 este îndeplinită, în sensul că prin acțiunile întreprinse în calitatea sa de agent al organelor Securității, pârâtul a îngădit drepturi și libertăți fundamentale prevăzute atât de legislația internă în vigoare în acea perioadă, cât și de legislația internațională, respectiv, dreptul la viață privată, prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și dreptul la libertatea de exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

Îngădirea acestor drepturi s-a realizat prin instrumentarea dosarului de investigații deschis în privința persoanelor urmărite pentru stabilirea activității și atitudinii față de regim, a concepțiilor politice și a naturii relațiilor acestora cu diverse persoane, prin activitatea de dirijare a surselor recrutate pentru încadrarea informativă a persoanelor, surse care au oferit date referitoare la viața privată a celor urmăriți.

Instanța nu va primi apărările pârâtului potrivit cu care, măsurile dispuse de către acesta în dosarul de urmărire informativă anterior menționat erau expres stipulate în ordinele și instrucțiunile specifice ale Departamentului Securității Statului, permise de Constituția și legile în vigoare la data respectivă.

Curtea reține că erau considerate ca ostile regimului total comunist orice critici aduse ideologiei oficiale, iar măsurile luate de către pârât au urmărit anihilarea acestor demersuri ale persoanei vizate, în scopul susținerii sistemului totalitar comunist.

Având în vedere cele expuse anterior, dispozițiile art. 2 lit. a, art. 8 lit. a și art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, Curtea va admite acțiunea și va constata calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite excepția inadmisibilității și respinge excepția de nelegalitate a Notei de constatare nr. DI/I/603/5.03.2013, ca inadmisibilă.

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, Str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **MITU NICOLAE**, domiciliat în Târgu Jiu, _____, Județul Gorj.

Constată calitatea de lucrător al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 16.10.2013.

**PREȘEDINTE,
MĂIEREANU IULIANA**

**GREFIER,
BARBULI ANIȘOARA**

Handwritten signature and a rectangular stamp that reads "CONFERINȚĂ ORIGINALĂ".